

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning til folkeskolens prøver i tysk

9. klasse

Indhold

Indledning	3
1. Mundtlig prøve	5
1.1 Oversigt over prøveforløbet	5
1.2 Prøveform og prøvens forløb	5
1.2.1 Tekstopgivelser	6
1.2.2 Forberedelse og vejledning før prøven: Selvvalgt emne, kilder og disposition	7
1.2.3 Prøveoplæg og lodtrækning til samtaledelen	8
1.3 Hjælpe midler	9
1.4 Bedømmelse og vurderingskriterier	9
1.4.1 Vurderingskriterier for prøven	9
1.4.2 Censors rolle	11
1.4.3 Censors rolle i forhold til tekstopgivelser, dispositioner og prøveoplæg	12
2. Skriftlig prøve	13
2.1 Oversigt over prøveforløbet	13
2.2 Prøveform og prøvens forløb	13
2.2.1 1. del af prøven: Lyttefærdigheder og læsefærdigheder	14
2.2.2 2. del af prøven: Sprogligt fokus og skriftlig fremstilling	14
2.3 Hjælpe midler	15
2.4 Bedømmelse og vurderingskriterier	16
2.4.1 Vurdering af opgaven i skriftlig fremstilling	17
2.4.2 Særligt for vurdering af opgaven i skriftlig fremstilling med centralt stillet tekstfelt	19
Ordliste	20
Bilag 1 Regler for prøverne	21
Bilag 2 Vejledende karakterbeskrivelse for den mundtlige prøve	23
Bilag 3 Vurderingsskema for den mundtlige prøve	24
Bilag 4 Vejledende karakterbeskrivelse for skriftlig fremstilling	25
Bilag 5 Vurderingsskema for skriftlig fremstilling	26

Indledning

Prøvevejledningen udfolder de regler og retningslinjer, som gælder for prøverne i folkeskolens fag, og som er fastsat i reglerne for fagene samt i blandt andet prøvebekendtgørelsen og karakterskalabekendtgørelsen.

Læsevejledning

Prøvevejledningen indeholder for hver prøve afsnit om:

- prøveform og prøvens forløb
- hjælpemidler
- bedømmelse og vurderingskriterier.

Prøvevejledningen kan læses fra ende til anden, eller der kan laves nedslag. Den kan printes eller anvendes i digital form.

Ord markeret med en stjerne (*) er forklaret i ordlisten, som kan findes på side 20.

Ændringer i denne vejledning (oktober 2024)

Der er lavet få præciseringer i denne prøvevejledning i oktober 2024 i forlængelse af spørgsmål fra sektoren og gældende praksis. Der er ikke ændret på gældende praksis i forhold til prøven:

- Afsnit 1.2.1: Præcisering af regler og rammer for tekstopgivelser.
- Afsnit 1.2.2: Præcisering af regler og rammer for selvvalgt emne, kilder og disposition.
- Afsnit 1.3: Der er indsat en præcisering af, at det ikke er tilladt at benytte ChatGPT, WolframAlpha og andre tekstgenererende chatbot-værktøjer.
- Afsnit 1.4: Sproglige rettelser.
- Afsnit 1.4.1: Præcisering af, at der skal foretages en helhedsvurdering.
- Afsnit 1.4.2: Præcisering af censurs rolle.
- Afsnit 1.4.3: Nyt afsnit om censurs rolle i forhold til tekstopgivelser, dispositioner og prøveoplæg.
- Afsnit 2.2: Det er præciseret, at skriftlig fremstilling aflægges i et tekstfelt.
- Afsnit 2.2.2: Ensretning med prøvekrav i prøvebekendtgørelsen samt information om angivelse af antal ord for skriftlig fremstilling i tekstfeltet.
- Afsnit 2.3: Tilføjelse af information om hjælpemidler ifm. besvarelse af skriftlig fremstilling i tekstfeltet.
- Afsnit 2.4.1: Ensretning med prøvekrav i prøvebekendtgørelsen. Præcisering af, at der skal foretages en helhedsvurdering.
- Afsnit 2.4.2: Nyt afsnit om vurdering af opgaven i skriftlig fremstilling med centralt stillet tekstfelt.
- Bilag 1: Regelgrundlaget fra prøvebekendtgørelsen er opdateret med nye regler for hjælpemidler ved skriftlig fremstilling.
- Teksten i bilag 6 om kultur- og samfundsforhold som element i prøverne er integreret i afsnit 1.4.1, 2.2 og 2.4.1.1 og fjernet som selvstændigt bilag.

Flere oplysninger om folkeskolens prøver

Der er en række regler og rammer, som gælder for alle folkeskolens prøver, fx regler for særlige prøvevilkår for elever med funktionsnedsættelser, eksamensbeviser osv. Disse oplysninger findes på [uvm.dk/fp](https://www.uvm.dk/fp) og i de nedenstående vejledninger og retningslinjer.

Love og regler om folkeskolens prøver

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/regler-om-folkeskolens-proever>

Retningslinjer for mundtlige prøver

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/proeveafholdelse/retningslinjer-for-proever/retningslinjer-ved-mundtlige-proever>

Retningslinjer for skriftlige prøver

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/proeveafholdelse/retningslinjer-for-proever/retningslinjer-ved-skriftlige-proever>

Censorvejledningen

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/bedoemmelse-og-censur/information-til-censorer/generel-information-til-censorerne>

Vejledning om særlige prøvevilkår og fritagelse

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/proevetilrettelaeggelse/proever-paa-saerlige-vilkaar/proeve-paa-saerlige-vilkaar-og-fritagelser>

Information til elever

"Når du skal til prøve: <https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/proevetilrettelaeggelse/information-til-elever>

Fælles Mål

De nationale mål for elevernes udbytte af undervisningen er fastsat i Fælles Mål. I Fælles Mål er fagenes formål, kompetenceområder, kompetencemål og tilhørende færdigheds- og vidensområder beskrevet. Du kan finde Fælles Mål, læseplaner og undervisningsvejledninger på EMU: <https://emu.dk/grundskole>

Nyt om folkeskolens prøver – Nyhedsbrev fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

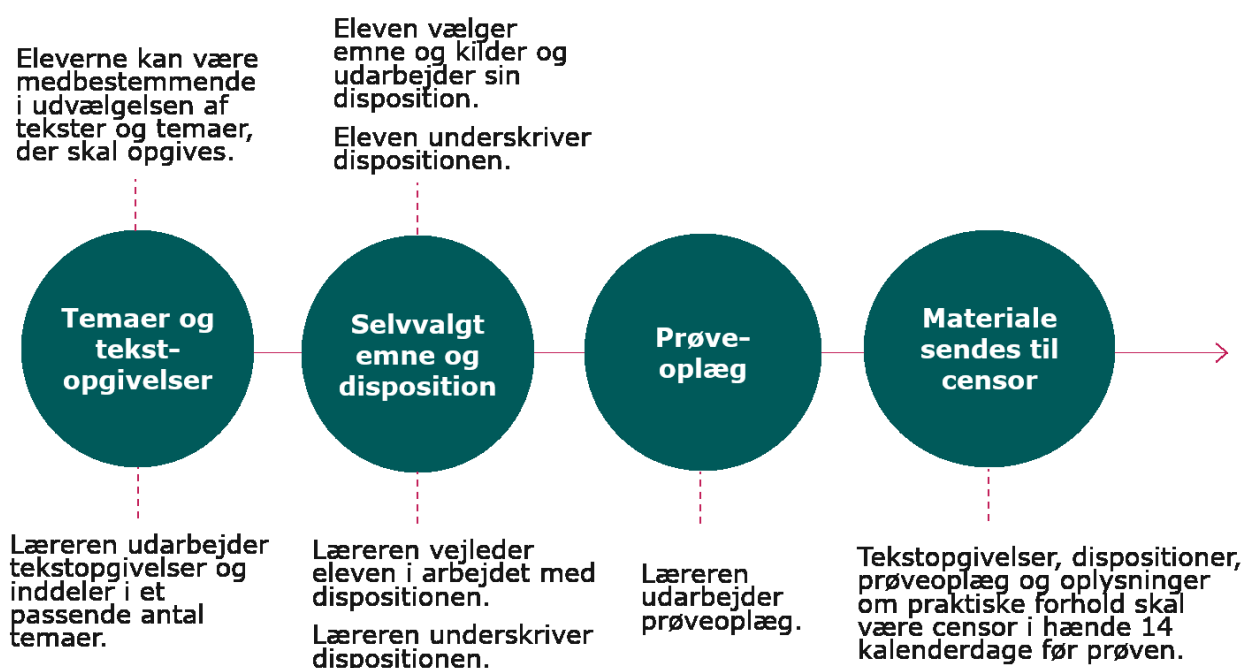
Skoler og lærere kan tilmelde sig nyhedsbrevet Nyt om Folkeskolens Prøver som udsendes hver måned samt efter behov:

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/aktuelt/nyheder-og-orienteringer>

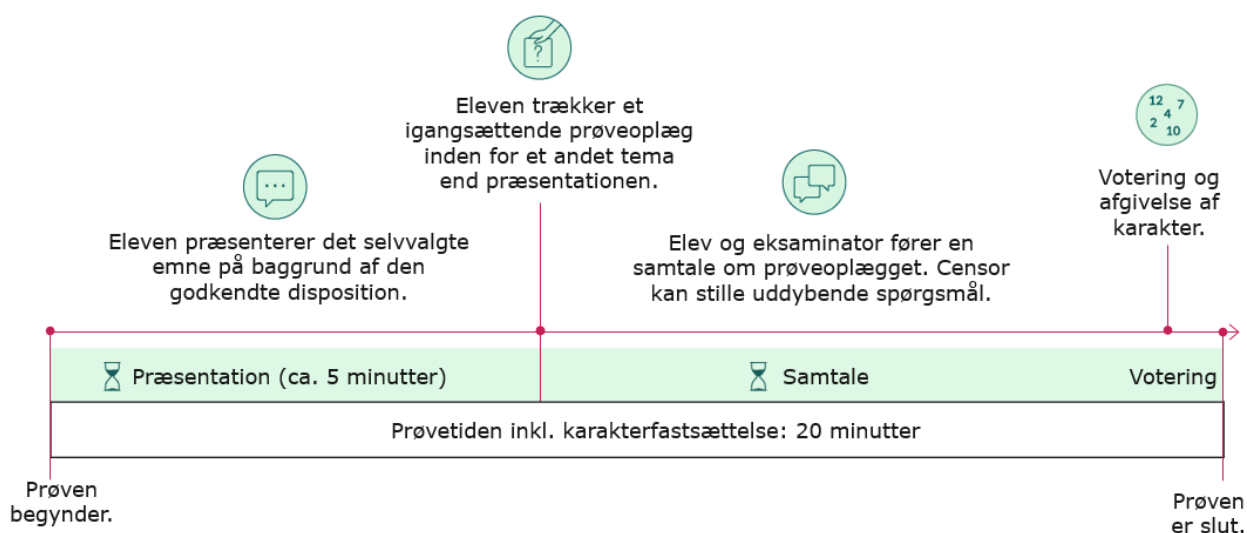
1. Mundtlig prøve

1.1 Oversigt over prøveforløbet

Figur 1 Forløbet frem mod prøven

Figur 2 Prøvedagen

1.2 Prøveform og prøvens forløb

Den mundtlige prøve i tysk er enten:

- en obligatorisk udtræksprøve i den humanistiske fagblok
- eller en frivillig prøve i valgfaget tysk.

Prøven er todelt og varer 20 minutter inklusiv karakterfastsættelse:

1. Eleven præsenterer et selvvalgt emne inden for det valgte tema (cirka fem minutter).
2. Eksaminator og elev samtaler ud fra et af de andre temaer fra tekstopgivelserne.

Første del af prøven består af elevens præsentation af et selvvalgt emne på baggrund af en disposition. Dispositionen er i forvejen godkendt af læreren. Eksaminator og censor kan stille korte og uddybende spørgsmål. Eleven skal ikke overhøres i kilderne på dispositionen.

Anden del af prøven er en samtale med eksaminator på baggrund af et prøveoplæg med et spørgsmål eller et udsagn inden for et andet tema fra tekstopgivelserne. Eleven trækker prøveoplægget efter præsentationen. Prøveoplægget kan indeholde relevant billedmateriale og titler fra tekstopgivelserne med det formål at minde eleverne om de opgivne tekster. Eleven skal ikke kunne referere detaljeret til tekstopgivelserne men skal inddrage teksterne i relevant sammenhæng. På baggrund af en helhedsvurdering gives der én karakter.

Prøveoplægget skal have indholdsmæssig sammenhæng med et tema fra tekstopgivelserne og lægge op til samtale.

Det er en god idé:

- at det behandler emneområder, som ligger tæt på elevernes dagligdag og interesser
- at det er formuleret i et forholdsvis enkelt sprog
- at sammenhængen med årets arbejde er tydelig for eleven.

Prøven er en individuel prøve. Der er dog mulighed for at arbejde i grupper på 2-3 elever om et emne i forberedelsen inden prøven. Der kan derfor forekomme dispositioner, der er forholdsvis ens. Eleverne afleverer dog hver deres disposition.

1.2.1 Tekstopgivelser

Det kortlægges, gerne i samarbejde med eleverne, hvilke temaer og tilhørende tekster, der skal opgives til prøven ud fra indholdet i årets undervisning. Tekster fra 8. klasse skal være genlæst i 9. klasse for at kunne være en del af tekstopgivelserne.

Der gælder følgende for tekstopgivelserne:

- De skal være på 20-30 normalsider*¹ af passende sværhedsgrad, omfattende skønlitteratur og sagprosa. En normalside er 1.300 bogstaver (eksklusiv mellemrum) uanset teksttype.
- Herudover opgives minimum 5 eksempler på æstetisk* eller multimodal* tekst. Bemærk at nogle teksttyper kan opgives enten som almindelig, æstetisk eller multimodal tekst

¹ Ord markeret med * er forklaret i ordlisten, som kan findes på side 20.

afhængigt af, hvordan der er blevet arbejdet med teksten i undervisningen. Andre udtryksformer, herunder billede, lyd og video, opregnes ikke i normalsider. Hvis manus til video og film opgives som tekst, udregnes normalsider.

- En tekst kan kun opgives én gang mht. optælling af normalsider, men da nogle tekster er komplekse og kan rumme flere temaer, vil det i nogle tilfælde være muligt at tale om dele af den samme tekst under flere temaer. Styrelsen anbefaler ikke, at en tekst indgår for mange gange i tekstopgivelserne (under forskellige temaer), da hensigten med tekstopgivelserne netop er at afspejle undervisningen i løbet af skoleåret.

Alle tekstopgivelserne skal være på tysk, dog kan tysksprogede film opgives med danske (eller norske/svenske) undertekster. Det vil sige, at der fx ikke kan opgives en reklamevideo, hvor lyden er engelsk, og teksten er tysk. For normalsiderne angives titel, forfatter, forlag, blad eller tidsskrift samt normalside-antal. Ved æstetiske* og multimodale* tekster angives titel, kunstner og årstal, eller der kan angives et link til den anvendte hjemmeside i form af en url.

Teksterne skal være af passende sværhedsgrad. Tekstopgivelserne skal afspejle undervisningen, repræsentere tyskfaget alsidigt og afspejle kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande. Det betyder blandt andet, at flere tysktalende lande skal være repræsenteret i tekstopgivelserne. Det kunne fx være Tyskland og Østrig. Teksterne, inklusiv de æstetiske og multimodale tekster, skal inddeles i et passende antal temaer, så de dækker de mål, eleverne prøves i. Et passende antal temaer kan fx være 4, således det er ukendt for eleverne, hvilket tema samtalen tager sit afsæt i. Under prøven skal eleven kunne udtrykke egne meninger og holdninger. Det er derfor en god idé, at læreren og klassen medtænker dette, når de vælger temaer. Eleverne skal inden prøven være bekendt med opgivelserne til prøven.

Opgivelserne skal som udgangspunkt være fælles for hele klassen. For enkelte elever/grupper af elever, der fx skal aflægge prøve på særlige vilkår eller har skiftet skole, kan der laves individuelle opgivelser. I tilfælde af individuelle opgivelser skal en oversigt over elever og tekstopgivelser, fx i form af et afkrydsnings-skema, vedlægges opgivelserne til censor. Skolens leder kvalitetssikrer, at opgivelserne lever op til kravene, og underskriver opgivelserne, inden de sendes til censor sammen med det øvrige prøvemateriale (prøveoplæg, dispositioner og praktiske oplysninger). Materialet skal være censor i hænde senest 14 kalenderdage før prøven. Censors rolle er ikke at kvalitetssikre eller godkende opgivelserne, men hvis der skulle være spørgsmål eller bemærkninger, er censor velkommen til at gøre læreren opmærksom på dette.

Da censor kan stille uddybende spørgsmål under samtaledelen og skal vurdere, om eleven anvender relevant viden fra tekstopgivelserne i relation til temaet, er det en fordel, hvis censor har orienteret sig i tekstopgivelserne inden prøven.

1.2.2 Forberedelse og vejledning før prøven: Selvvalgt emne, kilder og disposition

Til den første del af den mundtlige prøve udarbejder eleverne en disposition, som skal tjene som udgangspunkt for præsentationen. Eleverne kan udarbejde dispositionen enkeltvis eller i mindre grupper og vælger selv et emne under et af de opgivne temaer. Det selvvalgte emne skal også give eleverne mulighed for at anvende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande.

Eleven udformer dispositionen med læreren som vejleder. Efter udarbejdelsen underskrives den færdige disposition af både lærer og elev og derefter ophører lærerens vejledning om prøven. Eleverne må dog gerne arbejde videre med tekstopgivelserne og samtaleøvelser i undervisningen.

Den færdige og underskrevne disposition skal være censor i hænde senest 14 kalenderdage, før prøven afholdes. Censors rolle er ikke at kvalitetssikre eller godkende dispositionerne, men hvis der skulle være spørgsmål eller bemærkninger, er censor velkommen til at gøre læreren opmærksom på dette.

Dispositionen skal indeholde:

- stikord til, hvad eleven vil præsentere ved eksaminationen
- en oversigt over anvendte kilder
- underskrift fra eleven og læreren.

Dispositionen skal være på tysk og tjene som oversigt for elev, eksaminator og censor. Det kan være en god hjælp for lærer og censor, hvis det overordnede tema og elevens selvvalgte emne også fremgår af dispositionen. Dispositionen skal være i stikordsform, men må gerne indeholde chunks*. Dispositionen kan indeholde billeder. Hvis der også er tekst på billedet, skal teksten være på tysk. Dispositionen må gerne indeholde låneord fra andre sprog. Elevens præsentation skal vare cirka fem minutter, hvilket dispositionens omfang skal afspejle.

Eleven udvælger mindst to kilder til sin disposition. Alle kilder på dispositionen skal være på tysk. Eleven kan helt eller delvist vælge at anvende kilder fra et af temaerne i tekstopgivelserne.

Eleven kan udarbejde dispositionen på forskellige måder:

- dispositionen kan udarbejdes i et tekstbehandlingsprogram.
- dispositionen kan udarbejdes i et tekstbehandlingsprogram og overføres til et præsentationsprogram. Kun ord fra dispositionen og ikke-levende billeder må indgå i præsentationsprogrammet.
- dispositionen udarbejdes direkte i præsentationsprogrammet.

Dispositionen, uagtet hvilken måde den er udarbejdet på, er ikke bedømmelsesgrundlag. Den indgår ikke i vurderingen af elevens præstation ved prøven, men er udelukkende eksaminationsgrundlag. Dispositionen underskrives og sendes derefter til censor. Det er den underskrevne disposition, der er styrende for prøven.

Det er et krav for at gå til prøven, at eleven har afleveret sin disposition.

1.2.3 Prøveoplæg og lodtrækning til samtaledelen

Læreren udarbejder prøveoplæg til brug for prøvens anden del (samtaledelen).

Prøveoplæggene skal være ukendte for eleverne, men skal have en indholdsmæssig sammenhæng med et tema fra tekstopgivelserne.

Eleven trækker et prøveoplæg efter præsentationen. Prøveoplægget skal omhandle et andet overordnet tema end det, eleven har anvendt i præsentationen. Hver elev skal kunne vælge mellem mindst fire prøveoplæg. Et prøveoplæg kan anvendes maksimalt to gange pr. klasse.

Dette gælder også, hvis prøven gennemføres over flere dage. Eksaminator og enten censor eller skolens leder skal være til stede ved lodtrækningen.

Prøveoplæg skal være censor i hænde senest 14 kalenderdage før prøven. Prøveoplæg skal godkendes af censor inden prøven.

1.3 Hjælpemidler

Eleverne må ved prøven kun have de stikord og chunks* til rådighed, som står på den underskrevne disposition. Hvis eleverne under prøven vil anvende fx grafer eller billeder med ord/chunks*/korte citater, skal disse derfor fremgå af dispositionen. Eleven må gerne sætte nye billeder, der ikke fremgår af dispositionen, ind i et eventuelt valgt præsentationsprogram, såfremt de nye billeder ikke indeholder ord.

I tilfælde, hvor præsentationsværktøj m.m. kun tilgås via nettet, må eleverne gerne være online under prøven. Eksaminator skal dog sikre, at eleverne alene anvender internettet til at vise den forberedte præsentation. Det er ikke tilladt at benytte ChatGPT, WolframAlpha og andre tekstgenererende chatbot-værktøjer ved de mundtlige prøver i tysk.

Særlige prøvevilkår

Læs mere om tilrettelæggelse af prøver på særlige vilkår i vejledningen om særlige prøvevilkår og fritagelser

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/proevetilrettelaeggelse/proever-paa-saerlige-vilkaar/proeve-paa-saerlige-vilkaar-og-fritagelser>

1.4 Bedømmelse og vurderingskriterier

Efter prøven forlader eleven lokalet, og eksaminator og censor drøfter præstationen og fastsætter en karakter på baggrund af deres notater. Vurderingsskemaet i [bilag 3](#) kan sammen med lærerens og censors notater bruges som dokumentation.

1.4.1 Vurderingskriterier for prøven

Der prøves i at:

- deltage i en samtale,
- præsentere og dokumentere indsigt i det selvvalgte emne,
- udtale tysk forståeligt, herunder med en udtale og intonation, der ligner tysk sprogtoner,
- udtrykke sig forholdsvis klart i et enkelt sprog og
- anvende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande.

Der er først og fremmest fokus på at vurdere elevernes kommunikative kompetencer og færdigheder. I folkeskolen er det vigtigt at huske på, at elevernes sprog er et intersprog, det vil sige "et sprog, der er på vej", både med hensyn til ordforråd, intonation, udtale og sætningskonstruktion. Det vægtes positivt, hvis eleverne er i stand til at anvende strategier som fx at omformulere sig, når de mangler ord. Vægtningen af prøvens enkelte elementer skal

bero på en omhyggelig afvejning af elevpræstationens kvaliteter og mangler. Det er i høj grad præstationens kvaliteter, der skal lægges mærke til, frem for manglerne. Der foretages en helhedsvurdering ud fra de opstillede vurderingskriterier for prøven. Der skal ikke foretages en gennemsnitsberegning af karaktererne i vurderingsskemaet (bilag 3). Der lægges vægt på, at eleverne kan udtrykke sig forholdsvis klart i et enkelt sprog og kan udtale tysk forståeligt, herunder med en udtale og intonation, der ligner tysk sprogtone.

Sprogfagenes kultursyn er dynamisk, hvilket vil sige, at kulturer udvikles og ændres gennem menneskers handlinger og fortolkninger. Man er desuden medlem af flere kulturer, fx i skolen, i familien, blandt venner og i sportsklubben. Det er derfor vigtigt, at man i undervisningen forsøger at fremme et dynamisk og mangfoldigt syn på kulturer.

I vurderingen indgår elevens anvendelse af sin viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande, hvilket skal forstås bredt og eksempelvis kommer til udtryk ved, at eleven kan fortælle om kulturelle eller samfundsmæssige forhold, der er meget lig elevens egen kultur.

I den mundtlige prøve skal eleverne i præsentationsdelen tale ud fra kilder omhandlende forhold i tysktalende lande inden for det område, deres præsentation drejer sig om. Ved at eleverne bruger kilderne vil deres præsentation indeholde noget kulturelt og/eller samfundsmæssigt. Det kan enten være noget, der er særligt eller anderledes i nogle tysktalende lande, fx minoriteters kulturelle forhold, hvor eleven evt. kan sammenligne med egen kultur, eller det kan være kilder omhandlende fx unge menneskers fritidsliv, som i høj grad kan minde om elevens eget. I samtaledelen skal eleverne bruge tekstopgivelserne, da de ligger til grund for prøven, og dermed vil denne del af prøven også indeholde kultur- og samfundsforhold.

Vurderingskriterierne er uddybet i forhold til de forskellige karakterer i den vejledende karakterbeskrivelse i [bilag 2](#). Vurderingskriterierne er opsummeret i vurderingsskemaet i [bilag 3](#).

Samlet vurdering og absolut karaktergivning

Karakterfastsættelsen sker på baggrund af en samlet vurdering af, i hvilken grad præstationen opfylder de mål, som skal bedømmes efter reglerne for uddannelsen. Bedømmelse af præstationer og standpunkter skal ske på grundlag af de faglige mål, der er opstillet for det pågældende fag (absolut karaktergivning).

Præstationen og standpunktet skal bedømmes ud fra såvel fagets eller forløbets formål som undervisningens beskrevne indhold. Der må ikke tilstræbes nogen bestemt fordeling af karaktererne (relativ karaktergivning) (jf. §§ 12-13 i karakterskalabekendtgørelsen)

Bedømmelse ved mundtlige prøver

Under voteringen ved mundtlige og praktiske prøver må kun censor og eksaminator være til stede. Skolens leder kan tillade, at ikke-erfarne eksaminatorer kan overvære en votering. Karakteren fastsættes efter drøftelse mellem eksaminator og censor.

Ved uenighed

Hvis censor og eksaminator ikke er enige om en fælles bedømmelse, giver de hver en karakter. Karakteren for prøven er gennemsnittet af disse karakterer afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen.

Hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer, er den endelige karakter den nærmeste højere karakter, hvis censor har givet den højeste karakter. Hvis censor har givet den laveste karakter, er den endelige karakter den nærmeste lavere karakter (jf. §14 i karakterskalabekendtgørelsen).

1.4.2**Censors rolle**

Censor skal:

- påse, at prøverne er i overensstemmelse med målene og øvrige krav i reglerne om faget
- medvirke til at påse, at prøverne gennemføres i overensstemmelse med de gældende regler
- medvirke til at påse, at eleverne får en ensartet og retfærdig behandling, og at deres præstationer får en pålidelig bedømmelse.

Censor skal senest 14 kalenderdage før prøven modtage materialet til brug for prøven fra læreren: tekstopgivelser, prøveoplæg, dispositioner, praktiske oplysninger vedrørende prøveafholdelsen (dato og tid for prøverne og kontaktoplysninger på læreren) samt information om elever, der aflægger prøve på særlige vilkår. Læs mere om, hvad censor skal godkende, og om censors rolle i forhold til det tilsendte materiale i afsnit 1.4.3.

Forud for prøven kan censor med fordel tage kontakt til læreren for en drøftelse af prøvens gennemførelse og afklaring af eventuelle spørgsmål. På den måde afklares eventuelle tvivlsspørgsmål inden prøvens start.

Under eksaminationen kan censor også stille uddybende spørgsmål til eleverne. Både censor og eksaminator skal tage notater om præstationen og karakterfastsættelsen til brug for skolens leders behandling af eventuelle klagesager. Notaterne skal opbevares i tre måneder efter bedømmelsen er afsluttet, eller en eventuel klagesag er afgjort. Vurderingsskemaet i [bilag 3](#) kan sammen med eksaminatorens notater bruges som dokumentation.

Nærmere information om censur kan findes i Styrelsen for Undervisning og Kvalitets censorvejledning.

Censor og eksaminator skal opbevare deres notater fra prøverne i tre måneder efter, at eleven har fået sin karakter, eller en eventuel klagesag er afgjort.

1.4.3 Censors rolle i forhold til tekstopgivelser, dispositioner og prøveoplæg

Tabellen herunder viser rollefordelingen mellem skoleleder, lærer og censor, når tekstopgivelser, dispositioner og prøveoplæg skal godkendes og kvalitetssikres.

Prøvemateriale	Rollefordeling
Tekstopgivelser	Skolens leder kvalitetssikrer tekstopgivelserne
Dispositioner	Læreren godkender elevernes dispositioner
Prøveoplæg	Censor godkender prøveoplæggene, som læreren har udarbejdet

1.4.3.1 Tekstopgivelser

Skolens leder kvalitetssikrer tekstopgivelserne, inden de sendes til censor. Censors rolle er således ikke at kvalitetssikre eller godkende tekstopgivelserne, men hvis der skulle være spørgsmål eller bemærkninger, er censor velkommen til at gøre læreren opmærksom på dette. Da censor kan stille uddybende spørgsmål under samtaledelen og skal vurdere, om eleven anvender relevant viden fra tekstopgivelserne i relation til temaet, er det en fordel, hvis censor har orienteret sig i tekstopgivelserne inden prøven.

1.4.3.2 Dispositioner

Censor skal ikke kvalitetssikre eller godkende elevernes dispositioner, men hvis der skulle være spørgsmål eller bemærkninger, er censor velkommen til at gøre læreren opmærksom på dette.

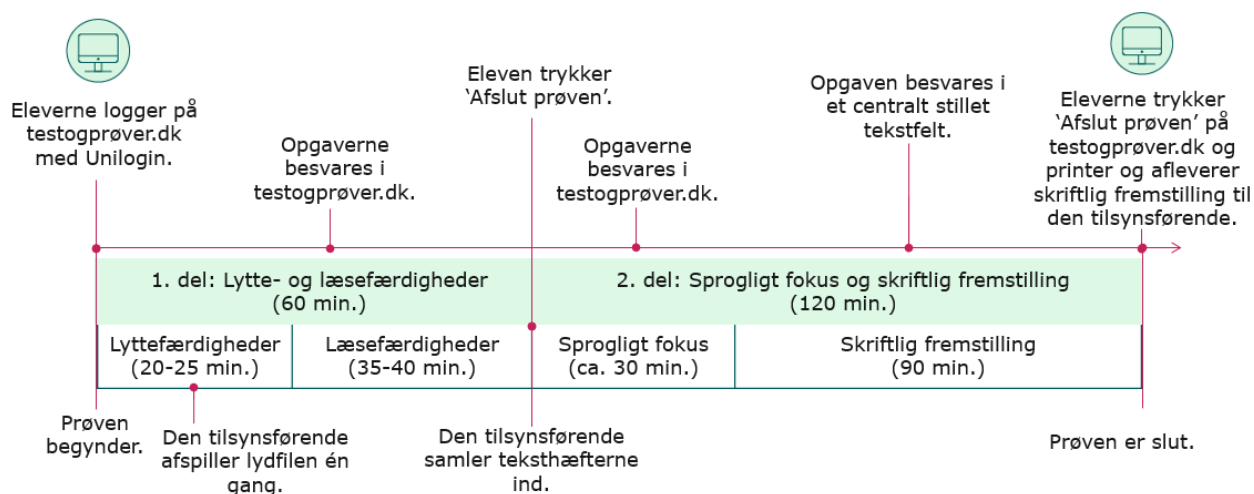
1.4.3.3 Prøveoplæg

Det er censor, der inden prøven godkender prøveoplæggene, som censor modtager fra læreren.

2. Skriftlig prøve

2.1 Oversigt over prøveforløbet

Figur 3 Prøvedagen

2.2 Prøveform og prøvens forløb

9. klasseprøven i skriftlig tysk er enten:

- en obligatorisk udtræksprøve i den humanistiske fagblok
- eller en frivillig prøve i valgfaget tysk.

Prøven er centralt stillet og består af to dele:

- 1. del: opgaver i lyttefærdigheder og læsefærdigheder
- 2. del: opgaver i sprogligt fokus og kortere opgaver i skriftlig fremstilling.

Prøven varer i alt 3 timer. Til besvarelsen af opgaverne i lytte- og læsefærdigheder gives der en time. Til besvarelsen af opgaverne i sprogligt fokus og skriftlig fremstilling gives der to timer.

Opgaverne i lyttefærdigheder, læsefærdigheder og sprogligt fokus skal aflægges som digitale selvrettende opgaver på testogprøver.dk. Opgaven i skriftlig fremstilling besvares i et tekstfelt, som eleverne får adgang til, når prøven tilgås fra testogprøver.dk. Prøveoplægget til skriftlig fremstilling indeholder tekst og billeder med information vedrørende kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande. Ved at eleverne bruger og reflekterer over dette input, når de besvarer opgaven, inddrager de kultur- og samfundsforhold.

Skolen skal i god tid inden prøven orientere sig i Styrelsen for Undervisning og Kvalitets retningslinjer for skriftlige prøver for information om, hvilket materiale eleverne skal have

udleveret til prøven, og hvad skolen skal gøre, hvis det ikke er muligt at aflægge prøven digitalt.

Der gives én samlet karakter for hele prøven.

Opgaver	Tid	Tilladte hjælpemidler
Lyttefærdigheder	20-25 minutter	Ingen
Læsefærdigheder	35-40 minutter	Ingen
I alt	1 time	
Sprogligt fokus	Cirka 30 minutter	Ordbøger og grammatiske oversigter.
Skriftlig fremstilling	Cirka 90 minutter	Ordbøger og grammatiske oversigter. Opgavebesvarelsen skrives og afleveres i et tekstfelt. Der må ikke benyttes andre funktioner end dem tekstfeltet indeholder.
I alt	2 timer	
Samlet tid	3 timer	

2.2.1 1. del af prøven: Lyttefærdigheder og læsefærdigheder

Opgaven i lyttefærdigheder består af flere mindre opgaver. Der prøves i:

- at lytte efter hovedindhold i forskellige teksttyper
- at lytte efter specifikke informationer i forskellige teksttyper.

Hver lydsekvens er indspillet to gange, så lydoptagelsen på testogprøver.dk blot skal afspilles én gang. Alle instruktioner til opgaverne er på tysk i et enkelt sprog, og det fremgår tydeligt, hvad eleverne skal besvare. Opgaverne i lyttefærdigheder består typisk af både korte og længere tekster (fx interview eller dialog), som eleverne skal besvare gennem fx matching* eller multiple choice*.

Opgaven i læsefærdigheder består af flere mindre opgaver. Der prøves i:

- at læse efter hovedindhold i forskellige teksttyper
- at læse efter specifikke informationer i forskellige teksttyper.

Opgaven i læsefærdigheder følger umiddelbart efter opgaven i lyttefærdigheder. Alle instruktioner til opgaverne er på tysk i et enkelt sprog, og det fremgår tydeligt, hvad eleverne skal besvare. Opgaverne består typisk af både længere sammenhængende tekster (fx en artikel) og korte – evt. multimodale* – tekster, som eleverne skal besvare gennem fx matching*, multiple choice* eller cloze test*.

2.2.2 2. del af prøven: Sprogligt fokus og skriftlig fremstilling

I opgaven i sprogligt fokus prøves der i:

- at udvælge passende ord og chunks* i kontekst
- at anvende sprogbrugsregler i kontekst.

Opgaven i skriftlig fremstilling består af et prøveoplæg med tekst og billeder. Eleverne prøves i:

- at skrive kortere tekster,
- der indgår i et fiktivt kulturmøde, og hvor der dermed tages hensyn til teksttype- og situation samt afsender- og modtagerforhold
- der er forståelige, sammenhængende og meningsfulde, og hvori der anvendes centralt ordforråd og sprogbrugsregler, så kommunikationen lykkes og
- der opfylder formelle og konkrete skrivekrav i forhold til de stillede opgaver.

Opgaven i skriftlig fremstilling skal besvares i to dele, og besvarelsen skal i alt fylde 200-300 ord. Eleverne kan markere de to dele i besvarelsen ved enten at lave et tydeligt mellemrum eller ved at anvende overskrifterne fra prøveoplægget. Eleverne må gerne anvende ord og vendinger fra prøveoplægget i besvarelsen.

Det er muligt for en elev at se antallet af ord for én del af besvarelsen alene. Eleven markerer den del af besvarelsen i tekstfeltet, som eleven ønsker at kende antallet af ord på. Derefter trykker eleven på knappen i værktøjslinjen i tekstfeltet, hvor der står "123/abc". Ud for kolonnen 'Valg' kan eleven se antal ord for den markerede del af teksten.

Det samlede antal ord fremgår automatisk af elevens udprintede besvarelse, når eleven besvarer opgaven i tekstfeltet.

Det anbefales, at eleverne anvender cirka 30 minutter på opgaven i sprogligt fokus og cirka 90 minutter til opgaven i skriftlig fremstilling. Eleverne behøver ikke afslutte opgaven i sprogligt fokus, før de påbegynder opgaven i skriftlig fremstilling.

2.3 Hjælpemidler

1. del

I opgaverne i lyttefærdigheder og læsefærdigheder må der ikke anvendes hjælpemidler.

2. del

I anden del af prøven må eleverne anvende ordbøger og grammatiske oversigter i opgaverne i sprogligt fokus og skriftlig fremstilling. I skriftlig fremstilling skal eleverne anvende et centralt stillet tekstfelt til at udfærdige opgavebesvarelsen. Tekstfeltet indeholder simple formateringsmuligheder, men indeholder ikke stave- og grammatikkontrol eller oversættelsesfunktioner. Eleverne må ikke anvende tekstbehandlingsprogrammer såsom Word, Google Docs, OpenOffice og Pages, hvor der er integreret ikke-tilladte hjælpemidler til at udfærdige opgavebesvarelsen.

Der må anvendes elektroniske ordbøger eller ordbøger i papirudgave. Ordbogen må give information om et ords betydning/betydninger, ordklasse, eventuelt køn og eventuel bøjning. Der må være korte, løsrevne sætningseksempler på brug af ordet i en specifik sammenhæng, men ikke længere sammenhængende tekst. Tosprogede elever må anvende ordbøger til og fra deres modersmål.

Grammatiske oversigter må indeholde:

- skemaer over og forklaringer på grammatiske områder

- et sætningseksempel på det grammatiske område
- lister over ord og ordklasser, fx uregelmæssige udsagnsord, bindeord og tillægsord.

Grammatiske oversigter må ikke have karakter af huskelister. Der skal være tale om oversigter, som eleverne selvstændigt kan bruge til opslag, men som ikke giver vejledning. Grammatiske oversigter kan være forlagsudgivet eller lærer-/elevproducerede. Nedenfor er et eksempel på den type oversigt, der må medbringes:

Spielen i nutid			
Ental	1. person	ich spiele	Eksempel: Lukas spielt Badminton.
	2. person	du spielst	
	3. person	er/sie/es spielt	
Flertal	1. person	wir spielen	
	2. person	ihr spielt	
	3. person	sie/Sie spielen	

Ordbøger og grammatiske oversigter, som ikke kan medbringes eller opbevares lokalt, kan efter skolelederens nærmere anvisninger tilgås via internettet. Skolens leder skal tage stilling til, om specifikke hjælpemidler, som eleven må benytte ved prøven, kan tilgås lokalt (det vil sige fx downloadet på elevens computer, usb-stik, elevens eller skolens drev/lukkede netværk) eller medbringes i papirform, inden der gives tilladelse til at tilgå hjælpemidler via internettet. Det er ikke tilladt at benytte ChatGPT, WolframAlpha og andre tekstgenererende chatbot-værktøjer ved de skriftlige prøver i tysk.

Særlige prøvevilkår

Læs mere om tilrettelæggelse af prøver på særlige vilkår i vejledningen om særlige prøvevilkår og fritagelser

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/proevetilrettelaeggelse/proever-paa-saerlige-vilkaar/proeve-paa-saerlige-vilkaar-og-fritagelser>

2.4 Bedømmelse og vurderingskriterier

Opgaverne i lyttefærdigheder, læsefærdigheder og sprogligt fokus rettes digitalt på [testogprøver.dk](https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/proevetilrettelaeggelse/proever-paa-saerlige-vilkaar/proeve-paa-saerlige-vilkaar-og-fritagelser).

Skolen skal sende elevernes karakterer for de tre delprøver til den beskikkede censor, der retter og vurderer den skriftlige fremstilling samt fastsætter den samlede karakter for alle fire delprøver. De fire delkarakterer vægtes således i bedømmelsen:

- Lyttefærdigheder: 25%
- Læsefærdigheder: 25%

- Sprogligt fokus: 15%
- Skriftlig fremstilling: 35%

Skolens ledelse kan tilgå elevernes bedømmelser på testogprøver.dk. Bedømmelserne kan trækkes ud i et regneark, som sendes til censor. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet giver besked til skolerne om, hvornår bedømmelserne er klar.

Opgaven i skriftlig fremstilling bedømmes af den statsligt beskikkede censor efter vurderingskriterierne beskrevet i afsnit 2.4.1.

Samlet vurdering og absolut karaktergivning

Karakterfastsættelsen sker på baggrund af en samlet vurdering af, i hvilken grad præstationen opfylder de mål, som skal bedømmes efter reglerne for uddannelsen. Bedømmelse af præstationer og standpunkter skal ske på grundlag af de faglige mål, der er opstillet for det pågældende fag (absolut karaktergivning).

Præstationen og standpunktet skal bedømmes ud fra såvel fagets eller forløbets formål som undervisningens beskrevne indhold. Der må ikke tilstræbes nogen bestemt fordeling af karaktererne (relativ karaktergivning) (jf. §§ 12-13 i karakterskalabekendtgørelsen)

2.4.1 Vurdering af opgaven i skriftlig fremstilling

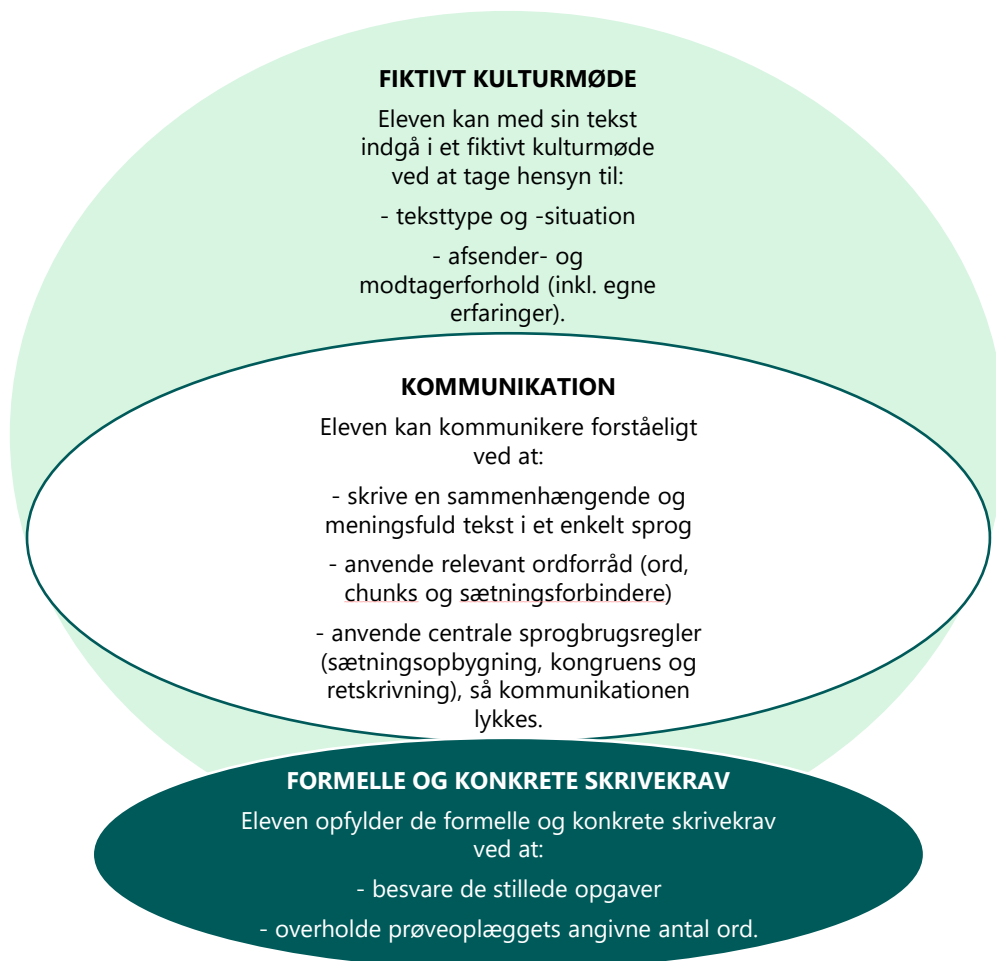
Elevbesvarelsen bedømmes ud fra de vurderingskriterier, som er fastsat i prøvebekendtgørelsens fagbilag for den skriftlige prøve i tysk ([bilag 1](#)).

Der prøves således i:

- at skrive kortere tekster,
- indgår i et fiktivt kulturmøde, og hvor der dermed tages hensyn til teksttype- og situation samt afsender- og modtagerforhold,
- der er forståelige, sammenhængende og meningsfulde, og hvori der anvendes centralt ordforråd og sprogbrugsregler, så kommunikationen lykkes og
- der opfylder formelle og konkrete skrivekrav i forhold til de stillede opgaver.

Vurderingskriterierne er udfoldet i nedenstående vurderingsmodel. Modellen har fokus på de kommunikative kompetencer, som eleverne som følge af kompetencemålene i Fælles Mål forventes at have opnået i slutningen af 9. klasse. Modellen baserer sig på de vurderingskriterier, der er fastsat i prøvebekendtgørelsens fagbilag for skriftlig tysk i 9. klasse. Den skal fremme den helhedsorienterede bedømmelse af elevbesvarelser. Det vil sige en vurdering af, hvorvidt teksten i sin helhed lever op til de kriterier, der er formuleret i modellen.

Den vejledende karakterbeskrivelse i [bilag 4](#) uddyber vurderingsmodellen og -kriterierne i forhold til de forskellige trin på karakterskalaen. I [bilag 5](#) fremgår et vurderingsskema, som opsummerer vurderingskriterierne, og som kan bruges som et redskab i vurderingen. Der foretages en helhedsvurdering ud fra de opstillede vurderingskriterier for prøven. Der skal ikke foretages en gennemsnitsberegning af karaktererne i vurderingsskemaet (bilag 5).

Figur 4 Vurderingsmodel for skriftlig fremstilling

2.4.1.1 Anvendelse af vurderingsmodel

Opgaven i skriftlig fremstilling prøver eleverne i kommunikative færdigheder. Det, der skal bedømmes, er "teksternes kommunikative værdi": Lykkes det eleven at kommunikere et givent budskab til en bestemt modtager? Teksternes kommunikative værdi bedømmes under hensyntagen til, at de er skrevet af en elev, hvis sprog er et sprog på vej. Det er derfor væsentligt, at der primært fokuseres på det positive, altså dét, som eleverne kan frem for dét, de ikke kan.

Modellens tre bobler illustrerer de tre områder, som elevbesvarelsen samlet set skal vurderes på:

FORMELLE OG KONKRETE SKRIVEKRAV

Er de stillede opgaver besvarede, og er der skrevet det ønskede antal ord?

Modellen illustrerer, at de formelle og konkrete skrivekrav fungerer som fundament for elevens besvarelse. Det vurderes, i hvilket omfang eleven har svaret på de stillede opgaver. Det vurderes derudover, om omfanget af ord giver mulighed for at vurdere indhold og sprog i besvarelsen.

KOMMUNIKATION

Afspejler elevbesvarelsen, at eleven formår at kommunikere forståeligt på tysk: Er teksterne sammenhængende og meningsfulde? Er ordforrådet relevant i forhold til den stillede opgave? Bliver centrale sprogbrugsregler anvendt, så kommunikationen lykkes?

Det vurderes, om eleven har formuleret forståelige, sammenhængende og meningsfulde tekster i et enkelt sprog, fx ved at bruge enkelte sætningsforbindere* (fx und, aber, weil), der får teksterne til at hænge sammen. Derudover vurderes det, om eleven har anvendt ordforråd og chunks*, som forventes at være kendte inden for prøveoplæggets tema. Det vurderes desuden, om centrale sprogbrugsregler for sætningsopbygning, kongruens og retskrivning er anvendt, således at kommunikationen lykkes.

FIKTIVT KULTURMØDE

Kan eleven indgå i et fiktivt kulturmøde ved at skrive til en tysktalende person om et emne som fx 'Sport', 'Musik', 'Hobbys' etc., som unge mennesker kan mødes om?

Det vurderes, i hvilket omfang eleven har tilpasset sine tekster i forhold til teksttype og -situation og den modtager, der skrives til. Som en del af afsenderforholdet, vurderes det, om eleven kan bringe egne erfaringer i spil i det fiktive kulturmøde. Et væsentligt opmærksomhedspunkt er, at unge mennesker har mange kulturelle fællestræk med andre i den globale verden. Derfor behøver eleven ikke at pointere noget, der er anderledes i kulturer i tysktalende lande - eleven kan ligeså vel skrive om kulturelle eller samfundsmæssige forhold, der er meget lig elevens egen kultur.

2.4.2 Særligt for vurdering af opgaven i skriftlig fremstilling med centralt stillet tekstfelt

I vurderingen af opgaven i skriftlig fremstilling bør der i forbindelse med indførelsen af et centralt stillet tekstfelt tages højde for, at eleven under opgavebesvarelsen har haft adgang til færre hjælpemidler end tidligere, idet der ikke anvendes stave- og grammatikkontrol. Der kan derfor forventes at forekomme enkelte stavefejl og/eller grammatiske fejl, som en aktiv stave- og grammatikkontrol ville have fanget. For ikke at stille eleverne ringere i bedømmelsen end de elever, der ved tidligere terminer har aflagt prøven under det ordinære prøveformat (og som derfor har haft adgang til stave- og grammatikkontrol), bør enkelte, ikke-meningsforstyrende stavefejl og/eller grammatiske fejl ikke være udslagsgivende i bedømmelsen. Der skal i vurderingen skelnes mellem meningsforstyrende og ikke-meningsforstyrende fejl.

I vurderingen af opgaven i skriftlig fremstilling skal der altid foretages en helhedsorienteret bedømmelse af elevens besvarelse. Det vil sige, om teksten afspejler et sprog på vej og i sin helhed lever op til vurderingskriterierne. Opgaven i skriftlig fremstilling i tysk retter sig mod, om sproget bruges hensigtsmæssigt og funktionelt i en kommunikativ sammenhæng.

Ved bedømmelsen skal der fokuseres på det, som eleven kan frem for det, eleven ikke kan, og fejl skal vurderes ud fra, hvor meget eller hvor lidt de forstyrrer kommunikationen.

Ordliste

Chunks	Flerordsfraser eller korte faste vendinger, fx 'Ich mag', 'Ich mag nicht...!', 'Vielen Dank', 'Ich möchte...!'
Cloze test	Indsættelsesopgave, hvor det korrekte ord skal indsættes i det tomme felt.
Matching	Opgavetype, hvor man skal kombinere tekst med anden tekst, lyd eller billeder.
Multimodal tekst	Betegnelse for tekster, der skaber betydning ved mere end én modalitet, fx ved at kombinere ord, billeder, layout, lyd eller typografi. En multimodal tekst kan fx være en reklamefilm, en hjemmeside, film, musikvideoer og TV-programmer.
Multiple choice	Opgavetype, hvor man skal besvare en række spørgsmål ved at vælge mellem et antal anførte svarmuligheder
Normalside	En normalside er på 1.300 bogstaver, uanset teksttype.
Sætningsforbindere	Sætningsforbindere er ikke en særlig ordklasse, men er forskellige ord, der kan anvendes til at skabe sammenhæng mellem sætninger eller mellem afsnit. Det kan fx være ord som und, aber, dass, weil, wenn, später, dann og danach.
Æstetisk tekst	Det, der definerer æstetiske tekster, er deres oplevelsesmæssige kvalitet i forhold til en modtager. Det kan fx være en sang eller et maleri.

Bilag 1 Regler for prøverne

6. Tysk

6.1. Prøven er skriftlig, jf. pkt. 6.2-6.7, eller mundtlig, jf. pkt. 6.8-6.15.

6.2. Den skriftlige prøve består af opgaver i lytte- og læsefærdigheder (digital og selvrettende) og en skriftlig opgave, der omfatter en opgave i sprogligt fokus (digital og selvrettende) samt en kortere opgave i skriftlig fremstilling.

6.3. Der gives i alt 3 timer til at svare på opgaverne. Til besvarelsen af opgaverne i lytte- og læsefærdigheder gives der 1 time. Til besvarelsen af opgaverne i sprogligt fokus og skriftlig fremstilling gives der i alt 2 timer.

6.4. Der prøves i:

Lyttefærdigheder

- at lytte efter hovedindhold i forskellige teksttyper og
- at lytte efter specifikke informationer i forskellige teksttyper

Læsefærdigheder

- at læse efter hovedindhold i forskellige teksttyper og
- at læse efter specifikke informationer i forskellige teksttyper

Sprogligt fokus

- at udvælge passende ord og chunks i kontekst og
- at anvende sprogbrugsregler i kontekst

Skriftlig fremstilling

- at skrive kortere tekster,
- der indgår i et fiktivt kulturmøde, og hvor der dermed tages hensyn til teksttype- og situation samt afsender- og modtagerforhold,
- der er forståelige, sammenhængende og meningsfulde, og hvori der anvendes centralt ordforråd og sprogbrugsregler, så kommunikationen lykkes og
- der opfylder formelle og konkrete skrivekrav i forhold til de stillede opgaver.

6.5. Ved opgaverne i lytte- og læsefærdigheder må der ikke anvendes hjælpemidler. Ved opgaven i sprogligt fokus må der kun anvendes ordbøger og grammatiske oversigter. Ved opgaven i skriftlig fremstilling må der kun anvendes ordbøger og grammatiske oversigter. Ordbøger og grammatiske oversigter, som ikke kan medbringes eller opbevares lokalt, kan efter skolelederens nærmere anvisninger tilgås via internettet.

6.6. Opgaverne i lytte- og læsefærdigheder samt opgaven i sprogligt fokus afholdes som digital og selvrettende prøve, jf. § 54, stk. 2.

6.7. Der gives én karakter.

6.8. Den mundtlige prøve omfatter

- valg af emne,
- lærerens godkendelse af elevens valg af emne og kilder,
- elevens udarbejdelse af disposition og forberedelse af præsentation og samtale og
- eksamination.

6.9. Til den mundtlige prøve opgives et alsidigt sammensat stof inden for fagets kompetenceområder. Opgivelserne inddeles i et passende antal temaer og skal omfatte 20-30 normalsider af passende sværhedsgrad, omfattende skønlitteratur og sagprosa. Herudover opgives minimum 5 eksempler på æstetisk eller multimodal tekst. Flere tysktalende lande skal være repræsenteret i tekstopgivelserne. Desuden anføres de kilder, som eleven baserer sin præsentation på. Disse kilder kan helt eller delvist være fra et af temaerne i tekstopgivelserne.

6.10. Eleven udarbejder før prøvens begyndelse, og med vejledning fra tysklæreren, en disposition for det selvvalgte emne. Eleverne kan udarbejde dispositionen enkeltvis eller i mindre grupper.

Dispositionen skal indeholde

- stikord til, hvad eleven vil præsentere ved eksaminationen,
- en oversigt over anvendte kilder og
- elevens og lærerens underskrifter.

6.11. Prøvens første del består af elevens præsentation af et selvvalgt emne ud fra et tema fra tekstopgivelserne. Til brug for præsentationen medbringer eleven sin godkendte disposition. Prøvens anden del består af en samtale ud fra et andet tema fra tekstopgivelserne. Som indgang til samtalen trækker eleven et oplæg/spørgsmål, som skal have indholdsmæssig sammenhæng med et tema fra tekstopgivelserne.

6.12. Prøven foregår på tysk.

6.13. Der prøves i

- at deltage i en samtale,
- at præsentere og dokumentere indsigt i det selvvalgte emne,
- at udtale tysk forståeligt, herunder med en udtale og intonation, der ligner tysk sprogtone,
- at udtrykke sig forholdsvis klart i et enkelt sprog og
- at anvende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande.

6.14. Præsentationen varer ca. 5 minutter. Hele eksaminationen varer 20 minutter inkl. karakterfastsættelse.

6.15. Der gives én karakter.

Kilde: Bilag 1 til prøvebekendtgørelsen samt ændringsbekendtgørelse om folkeskolens prøver af 30. april 2024.

Bilag 2 Vejledende karakterbeskrivelse for den mundtlige prøve

12	10	7	4	02	00	-3
Generelt						
Elevens udtale og intonation er fremragende.	Elevens udtale og intonation er fortrinlig.	Elevens udtale og intonation er god.	Elevens udtale og intonation er jævn og er af og til meningsforstyrrende.	Elevens udtale og intonation er ofte meningsforstyrrende.	Elevens udtale er meningsforstyrrende.	Elevens udtale og intonation er uforståelig.
Eleven udtrykker sig fremragende i et enkelt, sammenhængende, klart og forståeligt sprog.	Eleven udtrykker sig sikkert i et enkelt, sammenhængende, klart og forståeligt sprog.	Eleven udtrykker sig nogenlunde sikkert i et enkelt, sammenhængende, klart og forståeligt sprog.	Eleven udtrykker sig i et enkelt sprog, der er mindre sammenhængende, klart og forståeligt.	Eleven udtrykker sig i et enkelt sprog, der i minimalt acceptabel grad er klart og forståeligt.	Eleven udtrykker sig i et enkelt sprog, der i utilstrækkelig grad er sammenhængende, klart og forståeligt.	Eleven udtrykker sig i et sprog, der er usammenhængende, uklart og uforståeligt.
Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er fremragende.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er fortrinlig.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er god.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er jævn.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er tilstrækkelig.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er utilstrækkelig.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er helt uacceptabel.
Præsentation						
Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er fremragende.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er fortrinlig.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er god.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er jævn.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er tilstrækkelig.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er utilstrækkelig.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er helt uacceptabel.
Samtale						
Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på fremragende vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på fortrinlig vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på tilfredsstillende vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang i mindre grad.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på tilstrækkelig vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på utilstrækkelig vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på helt uacceptabel vis.
Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på fremragende vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på fortrinlig vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på tilfredsstillende vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger i mindre grad.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på tilstrækkelig vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på utilstrækkelig vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på helt uacceptabel vis.
Elevens anvendelse af relevant viden fra undervisningen og tekstopgivelserne er fremragende.	Elevens anvendelse af relevant viden fra undervisningen og tekstopgivelserne er fortrinlig.	Elevens anvendelse af relevant viden fra undervisningen og tekstopgivelserne er tilfredsstillende.	Elevens anvendelse af relevant viden fra undervisningen og tekstopgivelserne er jævn.	Elevens anvendelse af relevant viden fra undervisningen og tekstopgivelserne er tilstrækkelig.	Elevens anvendelse af relevant viden fra undervisningen og tekstopgivelserne er utilstrækkelig.	Elevens anvendelse af relevant viden fra undervisningen og tekstopgivelserne er helt uacceptabel.

Bilag 3 Vurderingsskema for den mundtlige prøve

Elevens navn:	12	10	7	4	02	00	-3
Generelt							
Eleven udtaler tysk forståeligt med en udtale og intonation, der ligner tysk sprogtone.							
Eleven udtrykker sig forholdsvis klart i et enkelt sprog.							
Eleven anvender viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande.							
Præsentation							
Eleven præsenterer og viser indsigt i det selvvalgte emne.							
Samtale							
Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang og kan anvende strategier, fx at omformulere sig.							
Eleven giver udtryk for meninger og holdninger.							
Eleven inddrager relevant viden fra undervisningen og tekstopgivelserne i forhold til temaet.							

Samlet karakter i mundtlig prøve: _____

Notater:

Bilag 4 Vejledende karakterbeskrivelse for skriftlig fremstilling

	12	10	7	4	02	00	-3
Formelle og konkrete skrivekrav <ul style="list-style-type: none"> De stillede opgaver og overholdelse af prøveoplæggets angivelse af antal ord 	De stillede opgaver besvares udtømmende. Antal ord opfylder, hvad der angives i prøveoplægget.	De stillede opgaver besvares i omfattende grad. Antal ord opfylder helt eller næsten, hvad der angives i prøveoplægget.	De væsentligste elementer i de stillede opgaver besvares. Antal ord er stort nok til at bedømme indholdet.	De stillede opgaver besvares i nogen grad. Antal ord er lavt og vanskeliggør vurderingen af indholdet.	De stillede opgaver besvares i minimalt acceptabel grad. Antal ord er så lavt, at det hæmmer vurderingen af indholdet.	Besvarelse af de stillede opgaver er utilstrækkelig. Antal ord er utilstrækkeligt i forhold til at kunne vurdere indholdet.	De stillede opgaver er ikke besvaret. Der er ikke eller næsten ikke skrevet nogen ord.
Kommunikation <ul style="list-style-type: none"> Relevant ordforråd (ord, chunks og sætningsforbindere) i forhold til temaet Centrale sprogbrugsregler (sætningsopbygning, kongruens og retskrivning) Forståelige, sammenhængende og meningsfulde tekster 	Eleven anvender et stort og relevant ordforråd og de grundlæggende sprogbrugsregler på fremragende vis, således at kommunikationen lykkes. Teksterne er sammenhængende, og indholdet er i høj grad meningsfyldt.	Eleven anvender et relevant ordforråd og de grundlæggende sprogbrugsregler på fortrinlig vis, således at kommunikationen lykkes. Teksterne er sammenhængende og meningsfulde.	Eleven anvender et dækkende ordforråd og de grundlæggende sprogbrugsregler godt, således at kommunikationen er klar og forståelig. Teksterne er i nogen grad sammenhængende og meningsfulde.	Eleven anvender et mindre dækkende ordforråd. Anvendelse af grundlæggende sprogbrugsregler er mangelfuld, men kommunikationen er forholdsvis klar og forståelig. Teksterne er mindre sammenhængende og meningen nogle steder uklar.	Eleven kommunikerer i en minimal acceptabel sammenhængende form med anvendelse af et begrænset ordforråd. Elevens anvendelse af grundlæggende sprogbrugsregler er mangelfuld i en grad, der hæmmer forståelsen.	Eleven kommunikerer i utilstrækkelig grad med et utilstrækkeligt sprog. Elevens anvendelse af grundlæggende sprogbrugsregler er mangelfuld, således at kommunikationen mislykkes.	Eleven kommunikerer i helt uacceptabel grad. Eleven anvender ikke grundlæggende sprogbrugsregler og kommunikationen mislykkes.
Fiktivt kulturmøde <ul style="list-style-type: none"> Teksttype og -situation Afsender- og modtagerforhold, inkl. egne erfaringer 	Besvarelsen er på fremragende vis tilpasset teksttype og -situation samt forholdet mellem afsender og modtager.	Besvarelsen er på fortrinlig vis tilpasset teksttype og -situation samt forholdet mellem afsender og modtager.	Besvarelsen er tilpasset godt til teksttype og -situation samt forholdet mellem afsender og modtager.	Besvarelsen er tilpasset jævnt til teksttype og -situation samt forholdet mellem afsender og modtager.	Besvarelsen er i minimal acceptabel grad tilpasset til teksttype og -situation samt forholdet mellem afsender og modtager.	Besvarelsen er i utilstrækkelig grad tilpasset til teksttype og -situation samt forholdet mellem afsender og modtager.	Besvarelsen er slet ikke tilpasset til teksttype og -situation samt forholdet mellem afsender og modtager.

Bilag 5 Vurderingsskema for skriftlig fremstilling

		12	10	7	4	02	00	-3
Formelle og konkrete skrivekrav	De stillede opgaver besvares i teksterne, og prøveoplæggets angivelse af antal ord overholdes.							
	Kommunikation							
	Teksterne er forståelige, sammenhængende og meningsfulde i et enkelt sprog.							
	Teksterne indeholder relevant ordforråd (ord inden for temaet, chunks og sætningsforbindere).							
	I teksterne er der anvendt centrale sprogbrugsregler (fx sætningsopbygning, kongruens og retskrivning), så kommunikationen lykkes.							
Fiktivt kulturmøde	Teksterne er tilpasset i forhold til teksttype og -situation.							
	Teksterne er tilpasset afsender- og modtagerforhold (inkl. egne erfaringer).							

Samlet karakter

Vejledning til folkeskolens prøver i tysk i 9. klasse

Redaktion:

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Børne- og Undervisningsministeriet

Grafisk tilrettelæggelse og layout:

Børne- og Undervisningsministeriet

ISBN: 87-603-3320-0 (web udgave), 3. udgave
Oktober 2024

Publikationen kan ikke bestilles, men den kan hentes på Børne- og Undervisningsministeriet hjemmeside

Eventuelle henvendelser af indholdsmæssig karakter rettes til fp@stukuvm.dk

Udgivet af:

Børne- og Undervisningsministeriet, 2024

